Nro 91.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 14 LISTOPADA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

Gazeta Petersburská, *Poczta Północná*, pod dniem 30 października, umieściła co następuie:

„Otrzymaliśmy od pewnego wędrownika, który odwiedzał kaukazkie wody, opisanie osady Szkockiéy na linii kaukazkiéy w *Karrasie*. Opisanie to tak się nam interessuiącém wydało, iż spodziewamy się, że czytelnicy nasi z ukontentowaniem je czytać będą.

„Osada *Szkocká*, od innych *Karras* zwaná, od imienia byłego na témże mieyscu tatarskiego zamku, leży na pochyłéy równinie w blizkości gór *Becztowych*. Obeymuie pod swą posadą ziemi 7,000 dziesięcin, i cała ta przestrzeń składa się z ziemi przydatnéy do uprawy. Trzy rzeczki tamtędy płyną: *Podkumok*, *Żymucha i Czyprak*, i trzy ruczaie czystéy wody, które z gór *Becztowych* wychodzą. Jeden z tych ruczaiów płynie śrzodkiem ulicy, dwa inne poza domami, przez ogrody i sady. Znayduie się w tey osadzie 35 domów i ieden kościół. Mieszkańców płci oboiéy 188 dusz, a w téy liczbie: sześć familiy *Szkockich*, 30 *Niemieckich*, 6 *Czerkaskich* chrześciańskich, i iedna *Tatarska*. Lubo domy kolonistów zgoła się nie różnią od tamecznych mieszkań chłopskich; ale są dosyć ochędożne, czyste i wszelkiemi w gospodarstwie potrzebnemi budowami i porządkami opatrzone. Przy każdym domie iest ogród owocowy, w których maią wisznie, iabłonie, śliwy, gruszki i drzewa morwowe, z drzew tych, chociaż wcale nie dawno sadzonych, wiele iuż iest, które przynoszą owóc. Zaprowadzaią też winnicé: iuż w różnych sadach winnych macic około sta liczą. Drzewo morwowe bardzo pięknie rośnie; ale nie robiono ieszcze doświadczeń około rozmnożenia iedwabników. Jeżeliby rozprowadzenie winnic i iedwabników pomyślnie się udało; dla osady i w ogólności dla tamecznego kraiu nie małeby ztąd wynikły korzyści. Na prośbę *Szkotów*, Gubernator cywilny Kazański, Aktualny Radzca Stanu *Malinski*, tegoroczney wiosny sprowadził dla nich z *Kizlaru* różnych nasion, iako to: *prosa*, *bawełny*, *mareny*, oraz drzew morwowych i latorośli winnych macic. Nasiona te i drzewa koloniści w ogrodach swoich zasadzili. Obchody wiosenne były bardzo piękne. Ze wszystkich naylepiey rośnie drzewo bawełny. Chociaż go tam nie wiele zasiano; ale tyle może wydadź nasion, że na rok przyszły dostateczna ich będzie ilość na zasiew. W ogrodach iest także różna włoszczyzna i zielenina do kuchennych potrzeb używaná. Od czasu, kiedy koloniści niemieccy złączyli się ze szkockimi, dano obszerne pola dla zasiewania tytuniu, kartofli, kapusty, któremi zaięto około 50 dziesięciu. W roku 1813, przedano więcéy 2,000 pudów tytuniu, kartofli też i różnéy ogrodowiny wcale znaczną rozprzedano ilość. Tytuń sieią *czeczéński*, naypowszechniéy w tamtym kraiu używany. Zaczynaią też zasiewać tytuń *wirgiński*. Nasiona tego ostatniego sprowadzone są z *Niemiec*. Ziemia osady szkockiey, bardzo iest przydatną do zasiewu pszenicy, żyta, ięczmienia, grochu, prosa, konopi i lnu. Podług czynionych doświadczeń cudnie tam rosną konopié i len, i wielkie dla osady mogą przynosić korzyści. Uprawą roli nie trudnią się teraz koloniści dla tego, że znaczne zyski maią z uprawy tytuniu, kartofli, i t. d.. Do roku 1812 niemieccy koloniści zasiewali zboże na własną tylko potrzebę, co i na rok następny maią uczynić. Maią też u siebie młyn wodny i niewielką gorzelnią. Bydła rogatego iest u nich teraz 525 sztuk i 67 koni. Gospodarstwo pszczelne również do pięknego zaczęło przychodzić stanu. Nie dawno liczono w kolonii 500 ulów. Miód tego kraiu szczególniéyszéy iest czystości, smaczny i ma przyiemny zapach aromatyczny; koloru bywa białego, żółtawego i zielonawego. W roku 1807 mieli fabrykę płócien i bawełnic. Zebrali także pewną ilość wełny z owiec czerkaskich, dosyć cieńkiey i miękkiey, z któréy porobili rzeczy na domową potrzebę. W roku 1811 ieden z kolonistów niemieckich na probę zrobił trochę sukna z wełny tychże owiec. Syr i masło robią sposobem Angielskim. Pomiędzy kolonistami niemieckimi są fabrykanci, rzemieślnicy, szewcy, krawcy, świecarze i ieden kowal; ale rolnictwo przekładaią nad swoie rzemiosła, dla tego, że z niego większe maią zyski. *Szkoci* w osobnym domu maią drukarnią, o iednéy tylko prasie, którą przysłano im z *Edimburga*. W drukarni téy znayduią się pisma *tureckie* czyli *tatarskie*, *angielskie* i *niemieckie*. W ięzyku tatarskim, ile wiemy, wydrukowali oni pierwiastkowie 500 exemplarzy ewanjelii, tylko *świętego Mateusza*; późniéy 2500 exemplarzy całego nowego Testamentu; i 5000 exemplarzy katechizmu. W ięzyku angielskim i niemieckim wydrukowano w teyże drukarni pewną liczbę exemplarzy początkowych prawideł obu tych ięzyków, i katechizmu dla dzieci kolonistów szkockich i niemieckich, a razem i dla *Czerkasów*, których prócz tatarskiego uczą oni ięzyka angielskiego i niemieckiego. Katechizmy i ewanjelią ś. *Mateusza*, iakoteż exemplarze nowego Testamentu w ięzyku tatarskim rozdaią Mahometanóm, w sąsiedztwie ich żyiącym. Dziesięć exemplarży nowego Testamentu w tymże ięzyku Komitet Towarzystwa Biblijnego Rossyyskiego posłał do *Krymu* na ręce członka tegoż towarzystwa, mieszczanina *Biełuhina*, dla rozdania tamecznym Mahometanóm. P. *Biełuhin* doniósł, że mahometanie xięgę tę z wdzięcznością, przyymuią i że między nimi znayduią się życzący iey nabycia. Również kilka exemplarzy posłano do *Georgii* dla osiadłych tam Mahometanów; ieden z nich, który przyiął wiarę chrześciańską, *Sułtan-Kategirey* zowiący się i w *Georgii* mieszkaiący, donosi, że wszystkie te exemplarże są rozdane, i prosi o przysłanie większéy liczby. Kolonia szkocka prowadzi nie wielki handel z *Tatarami* sąsiedzkiemi, (bydłem, płótnem, tytuniem i masłem): posyła też cokolwiek produktów swych do *Georgiewska*; tytuń zaś do *Stawropola*, *Mozdoku*, *Naura* i *Kizlaru*. Koloniści niemieccy dostarczaią ogrodowiny i włoszczyzny, dla biorących kąpiele wód kaukazkich. Jeżeli osada ta nié ma ieszcze należycie urządzonego gospodarstwa i innych zakładow, które dla łagodności klimatu i dobroci ziemi możnaby tam zaprowadzić; przypisać to należy, nie opieszałości Kolonistów, ale raczéy okolicznościóm kraiu, który często podlegał napadom *Kabardyyców* i *Czerkasów*. Toż iest przyczyną, że osada nie mogła się powiększyć, i że ledwo w teraźnieyszym swym stanie utrzymać się mogła dotąd. Ale teraz iuż zupełnie osada zabezpieczoną została

od tych napadów, przez ciągły pobyt kommendy woyskowéy, wyciągnienié straży graniczném, i inne pożyteczne środki od Rządu przedsięwzięte. Wreście o tey kolonii można to powiedzieć, co Kanclerz *Bakon* w ogulności o koloniiach powiedział: „O koloniiach toż samo można rozumieć, co i o zasiewanych lasach: wzrostu ich nie można widzieć przed dwódziestą laty, a długo bardzo trzeba czekać iakieykolwiek z nich korzyści."

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

AUSTRYA.

Wiedeń, dnia 6go listopada.

NN. Cesarz Jegomość *Alexander* i Król Pruski, oraz W. Xiążę *Badeński* dnia 4 t. m. bytnością swą zaszczycili Hrabiego *von Almasi* w *Ebergassing*. W towarzystwie tych Monarchów znaydowali się Marszałkowie Xiążę *Schwarzenberg*, Xiążę *Wrede*, tudzież Xiążę *Wołkoński*, Ministrowie Stanu i Konferencyi Hrabia *Zychi* i Hrabia *Ugarte*; wiele oraz znakomitych osób. NN. Panowie i osoby orszak ich składaiące nasamprzód mieli śniadanie u pomienionego Hrabiego; potém nástąpiło w zwierzyńcu polowanie na bażanty, po którém byli na obiedzie u tegoż Hrabiego; a iako zdarzenie to przypadło w dzień *ś. Karola*, a tém samém w dzień imienin: Xiążęcia *Karola Schwartzenberga*, Xiążęcia *Karola Wredego*, Hrabiego *Karola Zichi* i syna iego C. K. Radzcy taynego Hrabiego *Karola Zichi*; NN. więc Panowie raczyli pić ich zdrowie. NN. Cesarz Jegomość Rossyyski i Król Pruski, oraz W. Xiążę Badeński powrócili potém do *Wiednia*, i stanęli tam na godzinę 6tą wieczorem.

Dnia 8go listopada.

Wczora J. C. K. Mość w towarzystwie wielu tu obecnych Monarchów bawił się w *Praterze* polowaniem na bażanty, a potém tamże w domu Cesarzowéy Jeymci byli na obiedzie.

— W. Xiążę Jmć *Konstanty* rozkazał odbywać ćwiczenia swoiemu półkowi kiryssyerów: Cesarz Jegomość Rossyyski raczył się znaydować na tych ćwiczeniach. (*z Gaz. Oestr. Beob.*)

— Gazeta Koresp. Warszawsk. umieściła, z gazet Wiedeńskich, do dnia 5go listopada dochodzących, tę tylko wiadomość: „Elektor *Hessen Kasselski* wyiechał ztąd na powrót do państw swoich dnia 25go p. m. (dnia 29go po południu przybył do *Pragi*). *Daléy idą opisy bytności NN. Monarchów w Węgrzech, o których donieśliśmy iuż w gazecie naszéy; z gazet zaś Hamburskich i Berlińskich następuiące umieściła wiadomości*)

„Po odrzuceniu pierwszego proiektu do konstytucyi Dyrektoryalnéy w Niemczech, który przez wydział pięciu głównych Niemieckich Mocarstw uznany został, za niemogący bydź do skutku przyprowadzonym, trudnią się nanowo tworzeniem innych stałych zasad, z których może wyniknąć dokładnieysze i trwałe urządzenie Związku Niemieckiego Państwa. W tymże samym czasie ustanowiono Kommissyą woienną, maiącą podadź plan, tyczący się przyszłego powszechnego uzbroienia narodowego i śrzodków obrony Niemieckiego Związku czyli Państwa. Jak słychać na czele tego wydziału iest Królewicz Następca Wirtemberski, a zasiadaią w nim: Xiążę *Wrede*, Jenerałowie *Walmoden*, *Radecki*, *Landenau*, i *Knezebek*.— Podług listów z *Wiednia*: dwór Cesarsko-Austryacki podpisał w dniu 15tym zeszłego miesiąca akt zrzeczenia się, który los *Saxonii* rozstrzyga. N. Król Pruski mianował Jenerała *Gneyzenau* tymczasowym wielkorządzcą woiennym *Saxonii*; a Ministra Stanu, Barona *Reka*, cywilnym wielkorządzcą tegoż Państwa. Domyślaią się, iż *Wilhelm* Xiążę Pruski za powrotém Króla, iako Vice Król odprawi wjazd do *Drezna* — N. Cesarz Rossyyski wyiechawszy z *Wiednia*, uda się do *Munichu* i *Sztutgardu*, a potém do *Berlina*.— Mówią tu o wielkim karuzelu w Cesarskiéy reitszuli, i o wielkich łowach pod *Holiczem*, na Morawsko-Węgierskiéy granicy.— Wielki Xiążę *Konstanty*, każdemu kiryssyerowi z półku Austryackiego, którego raczył przyiąć dowództwo, kazał dadź po czerwonym złotym — Z sześciu wielkich woyskowych Niemieckich dywizyy, iak słychać, dwie składadź będzie *Austrya*, dwie *Prussy*; *Bawarya* i *Hannower* iednę; *Anglia* ma nalegać na Kongressie, o byt wolnych i oddzielnie rządzących się miast handlowych, co ma bydź iedną z istotnych części związku ludów Europeyskich: za niepodległością *Gdańska* maią także obstawać *Angliia* i *Rossya*. — Zaprzeczaią teraz wiadomości, że N. Cesarz *Alexander* miał się oświadczyć opiekunèm syna byłego Króla Szwedzkiego. — Hannower tak ma bydź powiększonym, iż będzie mógł utrzymywać z łatwością do 50,000 woyska.

— W czasie ostatnich łowów w *Praterze*, sarna wskoczyła do loży N. Cesarza *Rossyyskiego*, Monarcha pieścił się z nią: szczęśliwe to zwierzę na pamiątkę dostało złotą obróżkę na szyię, i oddane będzie do zwierzyńca Cesarskiego. — Gdy N. Imperator kazał sobie brać miarę na uniform pułku dawniey *Hillera*, krawiec upraszał go, aby raczył zapisać na miarze imie swoie, co też dobrotliwy Monarcha uczynił.

— Wyszedł tu w ięzyku Francuzkim: *Przewodnik dla obcych w Wiedniu w czasie Kongressu.* Zawiera on w sobie imiona Monarchów i Ministrów, a razem ich mieszkania. Rossya ma 53 imion. Prussy 46, Bawarya 34, Angliia 24, Państwa włoskie 23, Francya 15.

— Gazeta Berlińska *Spenera*, umieściła z *Wiednia* pod dniem 4 listopada: „Jak wiadomo, dzieli się Kongres na *Europeyski* i *Niemiecki*. W pierwszym iest tylko 8miu *Ministrów*, głos maiących, a tymi są Ministrowie 7 Mocarstw, które się nasamprzód przeciwko *Francyi* połączyły (*Angliá*, *Hiszpaniá*, *Portugaliá*, *Rossyá*, *Prussy*, *Szwecyá i Austryá*), ósmy zaś póżniey przypuszczony *Francuzki*. Dalsze Państwa, iako posiłkowe uważane, nie będą miały żadnego głosu na Kongressie Europeyskim. Od dnia 1 listopada i dalsi Ministrowie przypuszczeni zostaną, dla podawania nót w interessach swoich Monarchów, które Kongres rozważać będzie. *Austrya* utrzymuie na Kongressie protokuł jeneralny, albo raczéy w imieniu jéy, Radzca nadworny *Genz* — Do Kongressu Niemieckiego, dotąd należą tylko: *Austryá*, *Prussy*, *Bawaryá*, *Wirtemberg i Hannower*. — Twierdzą iednak, że w Kommissyi niemieckiey, nowe i znacznie rozszerzone urządzenie nastąpi. — *Sir Sidney Smith* ma sobie szczególniey poleconém, traktowanie, względem zniesienia handlu Murzynami i skłonienie do tego Państw korsarskich. Na powszechne zebranie się Kongressu, przygotowaną została wielka sala w domu obrad Stanów Austryackich.

— Publiczność nasza uważa dawnieyszego Wice-Króla Włoskiego, iako walecznego Xięcia, który broniąc sprawy mniey sprawiedliwéy, dziś iest w położeniu nienaypożądańszém. Rzadko się on ukazuie na uroczystościach i obchodach publicznych, i to tylko pomiędzy widzami. — W liczbie Jenerałów Włoskich, którzy się szczególniey dystyngwowali, a teraz do służby naszéy weszli, iest także Jenerał *Palombini*, któremu dowództwo dywizyi w *Pradze* powierzone zostało. — N. Cesarz Rossyyski w *Budzie* odwiedzał także dom wychowania regimentu swoiego.

XIĘZTWO WARSZAWSKIE.

Warszawa dnia 15go listopada.

Dnia 13go bieżącego miésiąca z rana, przybył tu Jego Cesarzowiczowska Mość, Wielki Xiążę *Konstanty*, z *Wiednia*, i stanął w pałacu *Brylowskim*; wieczorem miasto było oświecone. — Dnia 14go władze woyskowe Rossyyskie i Polskie miały audyencyą u Wielkiego Xięcia.

— W nocy z 12 na 13ty wybuchnął pożar nad *Wisłą* niedaleko *Prochowni*, i mimo usilnego ratunku, znaczne poczynił szkody.

(*z Gaz Korresp. Warszaw.*)

Włochy.

Xiężna *Canino* przybyła do *Rzymu*, małżonek iéy, Xiążę *Lucyan Bonaparté*, na spotkanie iéy wyieżdżał. — W *Ankonie*, neapolitański Jenerał *Carascosa* zniósł podatek konsumpcyyny i wywozu zboża dozwolił.

Monitor Neapolitański donosi, że austryacki poseł, Hr. *Mier* i Radzca legacyi *von Menz*, otrzymali od swego Dworu pozwolenié, noszenia znaków neapolitańskiego orderu, którym ich Król ozdobił. Donosi także, że dowódzca angielski w *Sycylii*, d. 25 września, odesłał powtórnie dowodzcy w *Kalabryi*, Jenerałowi *Arcovita*, znaczną liczbę *Neapolitańczyków*, którzy dotąd na angielskiéy flottyli w *Messynie* służyli, a to, iako neapolitańskich poddanych.— Król Neapolitański, przez wyrok 15 września, wszystkie nadania, zabezpieczenia dochodów i wszelkie inne obowiązki, na Królestwo neapolitańskie przez rząd przeszły francuzki nałożone, za nieobowiązuiące oświadczył; dobra zaś wszystkie, część dochodów tych stanowiące, do dóbr narodowych przyłączył. — Wyrokiem d. 15 października Król neapolitański wszystkie należące skarbowi od poddanych iego niewypłacone podatki wiecznie darował. — Podług wiadomości z *Pizy*, za pozwoleniem W. Xięcia, kartuzi, którzy dotąd rozpierzchnieni żyli, powracaią znowu do zgromadzenia i zostawać będą pod zwierzchnością Arcy-Biskupa — Hr. *Bellegard* w rozkazie dziennym wzywa władze byłego królestwa Włoskiego, do ścisłego zachowania przepisów, względem zbiegów woyskowych. — Xiężna *Wallii* w *Bononii* spotykaną była przez regiment huzarów austryackich, Xiążęcia Regenta angielskiego: 22go do *Florencyi* przybyła, gdzie na iéy powitanie W. Xiążę wysłał swoiego W. Marszałka dworu i iednego z Szambelanów, a nazaiutrz sam iey oddał wizytę; Xiężna zaś nawzaiem iemu oddała. (*z Gaz. Oesrr. Beob.*)

Gazeta *Korrespondenta Warszawskiego*, pod d. 18 października, ze *Włoch* donosi: „ Dnia 16 b. m. Xiężna *Wallii* dawała bal okazały w *Medyolanie*, na którym w liczbie wielu znakomitych gości, znaydował się Hr. *Bellegard* i Jenerał *Klenau*. — Słychać, iż Xiążę *Eugeniusz*, były Vice-Król Włoski, otrzyma Xięstwo *Brundrudzkie*. — Donoszą niektóre gazety, iż z wyspy *Elby* wysłano kilku gońców do *Wiednia*, i że *Napoléon* pragnie widzieć małżonkę swoię, i trudnić się wychowaniem swego syna. Zaięty on iest ciągłą pracą.— Niewiadomo z jakiéy przyczyny załoga neapolitańska w *Ankonie* nadzwyczaynie wzmocnioną została. ”

z Palermy dnia 29 września.

Fałszem iest, iakoby tu wiele cywilnych i woyskowych urzędników uwięzić miano. Nikt zaiste nie będzie w stanie przytoczyć, ani iednego przykładu tych uwięzień, któreby z innéy nastąpiło przyczyny, tylko z powodu przestępstw, iakie wszędzie są karanémi. Równie iest fałszem, iakoby wiele urzędników mieysca swe utraciło; ieżeli który oddalonym został z urzędu, było to iedynie z przyczyny źle pełnionych obowiązków. Fałszem iest także, iakoby do zamknięcia Parlamentu powodem bydź miało wzbronienie się od złożenia summy, potrzebnéy na zaspokoienie długu, 700,000 uncyy, i t. d.

Hiszpania

Gazeta Francuzka donosi z *Madrytu* pod d. 15 października, co następuie: „ Margrabia *St. Simon* mianowany został Dukiem i ieneralnym Kapitanem woyska. Tytuł Duka niepowiększa stopnia iego godności, był on iuż bowiem grandem hiszpańskim. Jeneralny Kapitan woysk znaczy toż samo, co Marszałek we *Francyi*. Zdaie się, że pomieniony Margrabia postanowił nie powracać do swéy oyczyzny, i iest bardzo wdzięczen za okazane iemu we *Francyi* przyięcie i szczególnieysze poważenie. ”

„ Margrabia, *Campo Sagrado*, mianowany został Kapitanem ieneralnym *Katalonii*; Margrabia *Lazan* Kapitanem ieneralnym *Staréy Kastylii*; Hr. *Ezpeleta* Kapitanem ieneralnym *Nawarry*; Hr. *Abizbal* (*Odonel*) Kapitaném ieneralnym *Sewilli*; Hr. *Palafox* Kapitanem ieneralnym *Arragonii*; Hr. *Montezo* Kapitanem ieneralnym *Grenady*; Margrabia *Palacio* Kapitanem ieneralnym *Estramadury*; P. *St. Marco* Kapitanem ieneralnym *Galicyi*; P. *Arreaga* Kapitaném ieneralnym *Nowéy-Kastylii*. ” — „ P. *Perez-Hereasty*, obrońca *Ciudad-Rodrigo*, iest Gubernatorem miasta *Barcellony* ” — Xiądz *Błażey Ostolaza* (*znaiomy Redaktor gazety Atalaia*) nie iest biskupem, ale tylko honorowym Kapelanem królewskim, i zamożną posiada prebendę. Rozumiano, iż bez iego przezorności i gorliwości w radzie obeyść się nie można. Cieszymy się bardzo, że ten sługa ewanjeliczny pośpieszył z przykładem umiarkowania, i publicznie odwołał obelgi, któremi przeciwko wielu znakomitym osobom we *Francyi* i *Hiszpanii* nie dawno szafował. ” — „ Rada czyli Trybunał naywyższy prowincyi *Nawarry* przez nowe osoby osadzony został. ” — „ Rozumieią, iż dywizya Jenerała *Morillo*, do *Ameryki* przeznaczona, znaydzie bardzo wiele trudności przy wsiadaniu woysk na okręty. Wątpią nawet czy ona przyydzie do skutku. ” — „ Piszą z *Kadyxu*, iż tam oczekiwany iest Jenerał *Odonel* z 5,000 ludzi, dla rozbroienia korpusu ochotników, i dla wybrania nadzwyczaynéy kontrybucyi 15,000,000 realów, które maią bydź użyte na opędzenie kosztów wyprawy amerykańskiey.

Gazeta *Korespondenta Warszawskiego* z *Madrytu*, pod d. 12 października, w następny sposób donosi: „ Gazeta Madrycka tak mówi o rokoszu Jenerała *Mina*: kilka miast i wsi *Nawarry*, zaniosły skargę do Vice-Króla na uciski woyska Jenerała *Ezpoz i Mina*, który samowolnie wymagał żywności dla woyska. Alkad z *Larragi*, który czynił przełożenia w tey mierze, na rozkaz wspomnianego Jenerała uwięziony został, i trzeba było wstawienia się do samego Króla, ażeby po długich naleganiach mógł wolność otrzymać. Listy Jenerała *Mina* tchnęły duchem niekarności, i dawały przekonanie o iego dumnym charakterze, który wczasie woyny okazał. W iednym z przeiętych listów zdawało się, iż zapowiadał buntownicze swe zamachy. Dnia 25 p. m. kazał zabrać pisma urzędowe gońcowi z *Arragonii*, *Katalonii* i *Walencyi*. Dnia 26 oficérowie pierwszego pułku ochotników, stoiącego na załodze w *Puente la Reina*, donieśli Vice-Królowi, iż przez Pułkownika swego *Gorriz* zaprowadzeni byli w nocy, aż do stoku *Pampeluny*, opatrzeni drabinami dla wdarcia się na wały, i że im obiecał cztero-miesięczną płacę imieniem Jenerała *Mina*. Ale oddział ten przeięty zasadami honoru, które tyle dlań przyniosły sławy, nie chciał iéy splamić, i obrócił wniwecz plan ułożony przez Jénerała *Mina* z Półkownikiem *Assura*, dowodzcą 4go półku, który stał na załodze w *Pampelunie*. Król mocno był zmartwiony tém niespodziewanem zdarzeniem, i sama tylko wierność óficérów pierwszego półku *Nawarry* mogła osłodzić to zmartwienie, którego przyczyną był postępek Jenerała *Mina*.

Anglia

Londyn dnia 2 listopada.

W naszym departamencie woyskowym z podwoioną pracuią czynnością. Zołnierze, którzy czas przepisany wysłużyli, nanowo do służby są pociągnieni. — Podług ostatnich nieurzędowych wiadomości z *Halifaxu*, Admirał *Cochrane*, do nowéy się przygotował wyprawy. Rozumieią, iż ona póydzie na *Rhode-Island*. — Kampanią tegoroczną w Ameryce maią iuż za ukończoną, i wielkie iest do prawdy podobieństwo, że następuiącą zimę do miesiąca kwietnia Amerykanie w zupełnem bezpieczeństwie przebędą, a układy o pokóy tym czasem póydą w przewłokę. Powiedaią, iż *Sir Prevost* odwołanym został. — Kapry amerykańskie pobrzeża nasze w ciągłey trzymaią boiaźni. — Podług listów prywatnych z *L' Orient* odbiéramy z zadziwieniem następuiącą wiadomość: „ Kaper *Baltimorski*, *Amelia*, powrócił tu znowu z krążenia swego,

które przeciwko angielskim kupieckim okrętóm był przedsięwziął.” Jeźli się wiadomość ta potwierdzi, nie będzie iuż żadnéy wątpliwości, że *Amerykanie* napady swoie na okręty angielskie z portów francuzkich uskuteczniaią. — Woysko nasze w *Belgiium* ma bydź ieszcze powiększone 12,000 ludzi. — Pozawczora skończył się 54 rok od wstąpienia na tron N. Pana. Małą liczbę podobnych Monarchów, stawi nam historya powszechna, którychby długi ciąg panowania, tak szczęśliwemi wypadkami, i taką świetnością licznych czynów wewnątrz, i zewnątrz Państwa był oznaczony. Do iakiegoż to stopnia wzrosła wielkość Anglii pod panowaniem tego Monarchy. — Xiążę Regent Portugalski, mówi iedna z gazet Angielskich, nie chce naśladować przykładu w przywróceniu krwawego trybunału Inkwizycyi. Miał on uwiadomić Xięcia Regenta Angielskiego w liście własnoręcznym, że następuiącéy wiosny do *Europy* powróci, a razem miał oświadczyć życzenie swoie, aby mu towarzyszył okręt liniowy Angielski. — Rząd Hiszpański zakazał wszelkiego handlu narodóm neutralnym z osadami Hiszpańskiemi. (*z Gaz. Berlin.*)

PODRADY.

1 Jenerał Prowiantmeyster i Kawaler Łaba z powodu potrzeby dostarczeń w dosyć znacznéy ilości mąki, krup, owsa i siana do różnych mieysc Gubernii Wileńskiey i Grodzieńskiéy i Obwodu Białostockiego, dla woysk w tych Guberniiach rozłożonych, wzywa życzących podiąć się takowego dostarczenia, a w szczególności obywateli Gubernii Litewskich, naywięcéy do tego sposobności maiących, z warunkiem, iżby wszyscy ci, którzy się podeymą wziąć takowe podrady, chcieli stawić się, lub zesłać umocowanych przez należyte plenipotencye do Wilna, do Jenerała Prowiantmeystra Łaby, przez którego wskazane będą mieysca, do których maią się czynić dostarczenia, ilość potrzebnego prowiantu i furażu, oraz termina; a po uczynieniu należytych umów względem ceny i terminów dostarczeń, zgodnych z potrzebami i dogodnościami dla Skarbu, natychmiast przystąpi się do zawarcia z podeymuiącemi się lub ich pełnomocnikami formalnych kontraktów. Nadto Jenerał Prowiantmeyster Łaba nie sądzi bydź nad potrzebę upewnić wszystkich tych obywateli i innych chcących się podiąć takowego dostarczenia, z którymi zawierać się będą kontrakta na dostawkę prowiantu i furażu, iż opłaty za nie pieniędzy uskuteczniane będą w swoim czasie, a to nieodmiennie w tych terminach, które w kontraktach się oznaczą, bez nayrnniéyszéy zwłoki, i że dla ulgi dostarczaiących, w tém co się tycze iak nayprędszego wykonania przyiętych przez nich obowiązków, Jenerał Prowiant meyster we wszystkich prawnych zdarzeniach, czynić będzie wszelką, iaką tylko można, pomoc. Życzący sobie podiąć się takowych dostarczeń, mogą dla oświadczenia swoich życzeń i warunków przychodzić do Jenerał Prowiantmeystra od datty teraznieyszego ogłoszenia codzień zrana od godziny 9ey do 2ey z południa, ostateczne zaś ceny, aby były oświadczone nie późniéy, iak dnia 22go teraźnieyszego miesiąca, a to nieodmiennie.

Podpisano: Jenerał Prowiantmeyster Łaba.

1. Wileńska Skarbowa Izba skutkiem rozporządzenia JW. Littgo woiennego Gubernatora podaie do powszechney wiadomosci, iz w dniach 20, 23 i 26 bieżącego Mca 9bra będzie się odbywała w teyże Izbie Skarbowéy licytacyia na prowiant i owies dla woysk w tey Gubernii konsystuiących dostarczyć się powinne w następney ilości: do magazynu w Wilnie mąki żytniey czetwierti 10,000, krup czetwierti 200, owsa czetwierti 4,000, do magazynu w Michaliszkach mąki 1,800 krup 180 owsa 500, do magazynu w Konstantynowie mąki 1,800 krup 180 owsa 500, do magazynu w Trokach i Żoślach mąki 2,400 i krup 240, życzący wziąść takową dostawkę że chcą iawić się do teyże Izby Skarbowey dla targów wpowyższych terminach odbywać się maiących, z należytemi na trzecią część dostawki parękami, lub zabezpieczeniami, gdzie służące do tego kondycye kontrahentom okazane bądą 9bra 13 dnia 1814 roku.

Grzegorz Filewski Sekretarz.

OGŁOSZENIA SĄDOWE

1. Sąd Główny Litewsko - Wileński Departamentu drugiego, po przewołaniu Regestru Remissyynego do ostatniego wpisu, że wkrótce przystąpi do Sądzenia z dalszych Regestrow Spraw Appelacyynych, o tym strony interessowane uwiadamia — Nowembra 13. dnia 1814. Roku.

Sowietnik i kawaler Wincenty Rogalski.

Regent Ignacy Choroszewski.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na podział maiątku JW. Józefa Bułharyna Marszałka Powiatu Prużańskiego między Jego Kredytorów, Dekretem Sądu Głównego drugiego Departamentu Grodzieńskiego wyznaczony, w terminie z odkładowego Dekretu wypadaiącym, na dniu 31 8bra teraźnieyszego roku; Juryzdukcyą swoią — w Dobrach Czachcu Powiatu Prużańskiego Gubernii Grodzieńskiey ufundował i po załatwieniu niektórych Akcessoryynych kwestyi, przystępuiąc do słuchania Produktów, zawiadamia przez ninieysze ogłoszenie wszystkich Kredytorów i Pretensorów JW. Bułharyna Marszałka, że w terminie terazniey szym iako powtórnym, ile bydź może nayprędzey, dzieło sobie poruczone ostatecznie ukończy, a dla niestawaiących i z pretensyami do ninieyszego Sądu nieprzychodzących Kredytorów, skutkiem Remissyinego Sądu Głównego Dekretu Ammissya zapisaną będzie — Datt w Czachcu 1814 miesiąca Nowembra 3go dnia.

Ignacy Imbra Regent Sądu Głgo 2go Departamentu Grodzieńskiego i Exdywizor.

1. Sąd Graniczny Taxatorsko - Exdywizorski, w Dobrach JW. Stanisława Graffa Judyckiego Kamien zwanych exystuiący, po długim oczekiwaniu, tak ze strony JW. Graffa Judyckiego w usposobieniu przyzwoitey gotowości, iakoteż niektórych Kredyterów, mimo bliskość od mieysca Juryzdykcyi mieszkania, z dopominkami swych należności niewchodzących, doświadczaiąc opieszałości, a zamiarem przybliżenia ostatecznego w tym dziele końca powodowany, przez wyrok swóy w dniu piątym idącego miesiąca ogłoszony, od dnia 11 presentis, Obliczenie przychodów i rozchodu w czasie rządów W. Stelnickiego i z Administracyi W. Wersockiego w dobrach Kamieniu exekwowanych zaiąć się postanowiwszy, odbycie tych aktow po dzien 1 xbra roku teraźnieyszego zadeklarował a zaś od dnia 1 xbra do dnia 20 tegoż miesięca na słuchanie produktowych, i odpowiednich głosów czas przeznaczywszy, wspomniany dzień 20 xbra na wzięcie całey sprawy w pryncypalną namowę, chociażby z instancyi iedney strony determinował, ażeby zatém wszystkie strony do ninieyszego konkursu stosunek mieć mogące, ze wszelkiemi dowodami i zupełną gotowością, na wyrażony dzień pierwszy decembra stawali po raz ostatni pod utratą rzeczy ostrzegaiąc; że po upłynieniu 20 dni czyli na zaiutrz po tym terminie żaden dopominek prawny przyiętym nie zostanie zapowiada. Powodem zaś ustałych w Administracyi dobr Kamienia funduszów, i wyexpensowaniu iuż od zastawnych hrabstwa Hłuskiego possessorów po pół rubla srebr. od tysiąca złch wniesioney składki, na sumpt sądowy na ręcznych wierzycieli po kopieiek 75 od tysiąca, a zastawnym Possesorom po Kop 25 srebrem z obowiązkiem nayrychleyszey pod karą sprzeciwieństwa opłaty, i zzapewnieniem przyięcia tego wydatku do ogułu należności każdego wierzyciela przeznaczył; więc ażeby wszyscy Kredytorowie niewskładaiąc się niewiadomością, takowe postanowienie za przybyciem swym na wyrażony termin do Kamienia uskutecznili tychże wszystkich wierzycieli i przygraniczników obwieszcza, ze w zdarzeniu nieuczynienia takowey składki, Sąd bez Sumptu w exystencyi swey s przyczyny samychże wierzycieli trwać niemogąc, po odniesieniu się w Sąd Główny 2go Departamentu Gubernii Minskiey przerwać swą czynność przymuszony zostanie. Ru 1814 Msca 9bra 9 dnia

Rafał Gordziałkowski Exdywizor prezyduiący.
Józef Rudnicki Sędzia Normalny Pttu Bobruys. Exdywizor.
Jerzy z Kalnik Soroka Sędzia Ziem. Oszm. Exdywizor.
Samuel Kostrowicki Exdywizor.
Józef Strupinski Sędzia Grodz. Pttu Oszm. Exdywizor.
Mateusz Bogucki Sądu Gł. Litt. i Exdyw. Regent.

Dozwala się drukować — Z. Niemczewski P. Członek Komitetu Cenzury. W Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzów

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Nro 91.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

4 Литовскій Господинъ Военный Губернаторъ, отмѣнивъ положеніе Виленскаго Губернскаго Правленія, учиненное и опубликованное безъ Его согласія, чтобы тяжущіяся Обыватели минуя установленный порядокъ неподавали прямо къ Нему жалобъ, дабы тѣмъ по напрасну незатруднять Его; спѣшитъ симъ извѣстить: что онъ по прежнему всегда принимаетъ подаваемыя Ему прошенія, и что за трудъ себѣ непоставляетъ выполнять свой долгъ, доставленіемъ каждому законнаго покровительства по званію Его и на основаніи того, Всемилостивѣйшаго участія, которое Его Императорское Величество брать изволитъ въ благоденствіи и щастіи обывателей Вилны, и Виленской Губерніи. Ноября 3 дня 1814 года.

Jaśnie Wielmożny Litewski Woienny Gubernator, odmieniwszy uczynione i opublikowane, bez iego zgodzenia się, postanowienie Wileńskiego Guberńskiego Rządu, aby Proceduiący Obywatele pominąwszy ustanowiony porządek, niepodawali Jemu prośb, iżby przez to niezatrudniać go daremnie, pospiesza zawiadomić: że on tak, iako i wprzódy, zawsze przyymuie podaiące się do niego prośby, i niema sobie za trud wypełniać swey powinności: okazuiąc każdemu sprawiedliwość i protekcyą wedle obowiązku swego i na mocy tegoto Naymiłościwszego uczęsnictwa, iakie Jego Imperatorska Mość raczy brać w szczęściu i pomyślności Obywateli Wilna i Wileńskiey Gubernii. — Wilno Listopada 3 dnia 1814 roku.

---

2. Wileński Cywilny Gubernator zawiadamia wdowę Szlachciankę Czarnecką, że Jego Imperatorska Mość, przychylaiąc się do proźby jéy, naywyżey rozkazać raczył, syna jéy Wincentego umieścić w Monarszem woienno-sierockim domu.

Wilno, dnia 14go października.

Dnia 10go t. m. przybył tu z *Petersburga* 3ci półk morski, pod dowództwem Półkownika *Szewnina*; odpocząwszy przez dzień następny, dnia 12go wyszedł do *Lidy*; półk ten postawą ludzi i przewyborną muzyką powszechnie wzbudził zadziwienie widzów. — Tegoż dnia wszedł do naszego miasta batalion grenadyerów półku *małorossyyskiego*, dla utrzymywania straży na obwachcie i innych punktach.

— Temi dniami weszła tu 2gá brygada woysk przechodzących z *Petersburga*, składaiaca się z batalionów strzeleckich 31go i 47go, i batalionu połączonégo z kompaniy półków 1go woroneńskiego i 2go morskiego, która po dziennym wypoczynku wyydzie do przeznaczonégo sobie mieysca.

— Dnia 13go t. m. wyszła ztąd, 6ota kompania artylleryi letkiey, należąca do 21széy brygady.

— Wyiechali ztąd: JO. Xiąże Jegomość *Paweł Wirtemberski*, do *Wiłkomierza*; Jenerał Major *Pillar*, do *Kowna*; Półkownicy: *Benderski*, do *Smorgoń*; Hrabia *Apraxin*, Adjutan bokowy J. C. Mości, do *Petersburga*; Hr. *Plater* do *Warszawy*.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

Lipsk, dnia 30 października.

Ogłoszono tu co następuie: „Ponieważ obowiązki moie w tuteyszém mieście, za kilka dni ustaną, wzywam przeto wszystkich, którzyby do mnie, do osób biora moiego, lub zostaiących pod moiemi rozkazami, mieli pretensye, albo też na mnie lub na osoby powyżéy wzmiankowane skargi iakie, iżby takowe w przeciągu sześciu dni zanosili i udowodniali. W przeciwném zdarzeniu, byłoby dla mnie rzeczą bardzo przykrą, kiedybym poźniey żadnym odezwóm zadość uczynić nié mógł. Dan w *Lipsku* d. 19 (31) października 1814.

(*Podpisano*:) Cesarsko-Rossyyski Półkownik i Dowódzca w mieście.

Prendel.

— Z pewnością iuż teraz spodziewamy się blizkich odmian, które z nami zayść maią. To tylko rzeczą iest pewną, że *Lipsk*, co do siebie, zyszcze na tey odmianie. Otwarcie wolnych związków z obszerném państwem Pruskiém, iego gościńce, rzeki, porty i targi, odbyt płodów ziemi Saskiey tak bardzo ułatwiać mogące, podniosą niezmiernie ważność naszego handlowego miasta. Aby utrzymać tuteysze iarmarki, maią bydź przedsięwzięte szczególniéysze środki i nadane wielkie wolnosci, których oznaczenie poruczone będzie oddziałowi kupców. Miasto nasze iako środek handlu xięgarskiego, wielę także zyszcze; oprócz powszechnych urządzeń, o które staraią się w *Wiedniu*, PP. *Kotta* i *Bertuch*, spodziewa się tenże handel, szczególnéy od rządu pruskiego opieki, która prawie zupełną wolność druku za soba pociągnie. Względem proiektu postawienia pomnika maiącego uwieczniać Lipską bitwę, nic ieszcze nie postanowiono; a témczasem miasto naylepszem iest pomnikiem.

Od brzegów Menu, Król Bawarski na 16ty t. m. do *Monachium* iest spodziewany: gdzie maią robić przygotowania dla przyięcia NN. Cesarstwa Ichmość Rossyyskich. — Dnia 3 t. m. Xiąże *Elektor Hessen Kasselski* z Wiédnia do *Kasselu* powrócił. — W *Saltzburgu* znowu ma bydź wyporządzony pałac dla Xięcia Następcy tronu Bawarskiego, który przez zimę ma tam mieszkać. — Xiężna Bawarska *Karolina*, z domu Xiężniczka Wirtemberska, do *Wirtzburga* na mieszkanie przybyła; gdzie dotąd spodziewano się także brata iéy mieć u siebie. — W wielu miastach niemieckich obchodzono także rocznicę bitwy pod *Hanau* (dnia 30 października). — Za niepewną maią wiadomość, że syn dawnieyszego Króla Szwedzkiego ma swóy dwór, ze Szwedów złożony.

(*z Gaz. Berliń. Spern.*)

SZWECYA I NORWEGIA.

z Chrystyanii dnia 23 października.

W dniu 20 b. m. uchwalono na seymie połączenie *Norwegii* ze *Szwecyą* i ogłoszono odezwę Reprezentantów królestwa *Norwegii* do współobywateli, w którey, po wyłożeniu pobudek zgromadzenia seymu, umieszczone iest następuiące oświadczenie seymowe: „*Norwegiia* ma bydź Królestwém niepodległem, pod iednym i tym samym Królem, ze *Szwecyą* połączona; utrzymuie swoię Konstytucyą z temi tylko odmianami, które istotnie są potrzebne dla dobra królestwa i wynikaią z połączenia iego ze *Szwecyą*. Odmiany takowe w Konstytucyi przez Króla Jmci, mocą układu w *Moos* dnia 14 sierpnia zawartego, przyznane, maią bydź iak nayprędzéy przez seym rozważone i rozstrzygnione. Skoro to nastąpi, seym J. K. Mość *Karola XIII*, Królem konstytucyynym *Norwegii* obierze i uroczyście uzna. W roztrząsaniu odmian konstytucyi seym będzie miał na głównéy uwadze wolność ludu i szczęście państwa.” Datowana iest dnia 21 października w Chrystyanii, a podpisana w imieniu wszystkich Reprezentantów, przez Prezydenta *Chrystyana de Weydeman*. — Odezwa mocą którey Xiążę *Chrystyan Fryderyk* uwolnił *Norwegczyków* od wykonanéy mu przysięgi, i razem zrzekł się za siebie i następców swoich, praw do tronu Norwegskiego, wydaną została dnia 10 października w *Ladegardsoen*. „Chociaż nader bolesną iest dla mnie rzeczą, są słowa odezwy, rozstawać się i opuszczać lud, który ko-

cham, i który dał mi tyle pamiętnych na zawsze dowodów swoiego poświęcenia się, niosę mu iednak tę ofiarę dla ocalenia królestwa od zagłady." — W mowie, którą Xiążę *Chrystyan* miał na seymie norwegskim przez Radzcę Stanu *Rosenkranza*, obszerniey są wyłożone zasady, których trzymał się Xiążę w postępowaniu swoiem. Kończy się ta mowa następuiącemi wyrazami: „Norwegczykowie! przypominaycie sobie o mnie, iako przyiacielu waszym, który szczęście wasze nad wszystko przenosi; który was dotąd zachował od okropności bezrządu; który żadnego nie otrzymawszy wsparcia od obcych Monarchów, nie był w możności dokonania wielkiego dzieła niepodległości *Norwegii*; który własne szczęście i przyiemność, iakiéy pomiędzy wami doznawał, poświęcił dla zapobieżenia upadkowi królestwa, dla widzenia go narodem konstytucyynym i zapewnienia, ile można, iego niepodległości. Miałem z moiemi przyiaciołmi znaydować sławę w zapatrywaniu się na szczęście ludu norwegskiego: teraz znaydować będę pociechę w tém przekonaniu, iż dopełniłem wszystkiego, co do mnie należało, ażeby przynieść ulgę złemu, które się na drogą oyczyznę zwaliło."— Nie ogłoszono ieszcze mów, które Kommissarze *Norwegii* i *Szwecyi*, w dniu 13 i 21 października na seymie mieli. W mowie Kommissarzy Szwedzkich, między innemi znayduią się następuiące wyrazy: „Niechcieliśmy szanowni Panowie i Mężowie *Norwegii*, ani iednéy tracić chwili w okazaniu wam radości z powodu postanowienia waszego. Zawitał nakoniec ów dzień na zawsze pamiętny, który zakończył długie spory północy, a nową otworzył epokę dla sławy, pokoiu i szczęścia. *Norwegczyk* i *Szwed* złożyli oręż, który wzaiemnie na siebie podniesli byli: na szczycie skały, niedawno nieprzyiacielskiey granicy, stawią pomnik poiednania i nowego braterskiego związku. Tam złożą smutne wspomnienia przeszłości; tam zaprzysięgną sobie iedność w radzie, iedność w chwili niebezpieczeństwa, cierpliwość wzaiemną, niezachwianą siłę przeciw uciemiężeniu. Ztamtąd dadzą poznać światu, że inney nie żądaią sławy, iak żyć w niepległości pomiędzy swemi górami; i że biegun północny i morze są granicami równie ich panowania, iakoteż i nadziei. Niesiemy wam zatem, Szanowni Panowie i Mężowie *Norwegii*, połączone dzięki w imieniu Króla, w imieniu syna i wnuka iego, i w imieniu wspólnéy oyczyzny. Niechay Opatrzność błogosławi chwili, która obadwa ludy połączyła! i t. d.

Sztokolm, dnia 26go października.

Jenerał Major Hrabia *Löwenhilm* przybył tu gońcem z główney kwatery Królewicza, z urzędowém doniesieniem, iż seym Norwegski uchwalił połączenie się z *Norwegią*.

Ze Skanii dnia 27go października.

Mówią, iż seym Norwegski ofiarował nayprzód koronę Królewiczowi Szwedzkiemu, lecz on jey przyiąć nie chciał.

z Zelandyi, dnia 1go października.

Liczba Deputowanych zebranych na seym w *Krystyanii*, wynosiła 80; większością 75 głosów uchwalono połączenie się ze Szwecyą, Sposób iakim wspominaią w odezwie do narodu Norwegskiego, o Xięciu *Chrystyanie*, iest widocznym dowodem przywiązania i miłości, które ten Xiążę umiał zyskać dla siebie w sercach Norwegczyków. Zdaie się, iż wiatry przeciwne wstrzymuią dotąd powrót tego Xięcia. Wsiadł on był na bryg Norwegski, lecz dowiedziawszy się, iż bryg Duński czeka na niego w blizkości, przesiadł na niego. — Jenerał Rossyyski, Hrabia *Suchtelen*, syn Ministra Rossyyskiego przy *Sztokolmskim* dworze, wyiechał do *Wiednia* z urzędowém doniesieniem N. Imperatorowi, o postanowieniu seymu Norwegskiego.

TURCYA

Konstantynopol dnia 6 października.

W nocy z 4go na 5ty t. m., wybuchnął pożar w części miasta *Pera* nazwanéy, przez który nowo zabudowany po ostatnim pożarze, cały prawie kwartał, po obu stronach wązkiey ulicy, prowadzącéy do domu angielskiego posła, cały rynek mięsny i rybny, domóstwo woiewody, i t. d. znowu w perzynę poszły. Pożar tak się gwałtownie szerzył, iż naywiększa czynność ludu, który na ratunek pośpieszył, obecność Ministrów, *Kapudan Baszy* i samego W. Sułtana nie mogły go przytłumić, i aż się zatrzymał z iednéy strony na murowanym kościele greckim, a z drugiey na murowanym także domie prywatnym, który przez ulicę naprzeciw Seraiu iest położony. — W kilka dni, po tym strasznym pożarze, nastąpiły trzy inne, w *Konstantynopolu*, w *Tophana* i znowu w *Pera*; ale rychły ratunek prędko ie ugasił.

— O stanie rzeczy w *Arabii* i *Egipcie* znowu trwożące biegaią pogłoski. Jednę z pielgrzymniących do *Mekki* karawan, która drogę przez *Mossul* odbywała, korpus *Wehabitów*, lub też stronników tey sekty *Beduinów*, niedaleko wspomnianego mieysca napadł i zrabował. — W *Egipcie*, a nawet w *Kairze*, miały zayśdź rozruchy, które iednak czynnością Rządzcy *Mehemeda Ali Baszy* przez zostawionego tam *Kaimakana*, chociaż nie bez rozlewu krwi, szczęśliwie uspokoione zostały; co było powodem, że wysłanie posiłków, przeznaczonych na półwyspę *Arabii*, ze szkodą Porty opóźniono. — Bardzo czynnie się krzątaią w tuteyszym arsenale około uzbroienia fregaty, która ma bydź przeznaczoną do afrykańskich brzegów. Wkrótce też na tuteyszych warsztatach założony będzie nowy okręt woienny 74działowy; nie długo także ma się rozpocząć budowa dwóch innych okrętów woiennych. — W ostatnich dwóch tygodniach, znacznie się zmnieyszyła zaraza morowá, tak, iż, przy czuynéy staranności, wkrótce spodziewamy się od tey ciężkiey plagi zupełnie zostać wolnymi. — C. K. Rotmistrz pułku huzarów Palatyna, *Karol* Baron *Stürmer* (syn internuncyusza Austryackiego przy Wysokiey Porcie), który, iak wiadomo, pierwszy do *Konstantynopola* przywiozł wiadomość, o zawartym 30 maia r. t. w *Paryżu* traktacie pokoiu, na uroczystéy audyencyi u W. Wezyra, przez niegoż, w imieniu W. Sułtana, udarowany został złotą, drogiemi kamieniami przyozdobioną, tabakierą i znaydował się na *Biniszerze* (*) w *Arnautkaf*, w towarzystwie dwóch osób do poselstwa austryackiego należących i z iednym ianczarem; należący do iego orszaku również bogate otrzymali podarki, z okazami wszelkiego poważenia. (z *Gaz. Oestr. Beob.*)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

(*z Gazet Petersburskich, Ryskiey i Berlin.*)

Jenerał *Benigsen* od Króla szwedzkiego otrzymał wielką ozdobę orderu *miecza*.

— W *Gdańsku* przypuszczono żydów do prawa obywatelstwa — Gazety paryzkie utrzymuią, iż *Anglia* na przyszłość otrzyma tytuł Cesarstwa. — Podług tychże gazet, Arcy-Xiążę *Karol* ma na przyszłość w *Medyolanie* przemieszkiwać. — Marszałek *Davoust*, pierwszych dni października na ieden dzień, w prywatnym interessie, do Paryża przybył, ale minister woyny rozkazał mu, aby się natychmiast ze Stolicy oddalił. *Wandam* znayduie się dotąd na wygnaniu, niedaleko *Dunkierki*. — Mówią, iż pewny Minister francuzki w nagrodę zasług dla de-

(*) W pewne dni, albo, w szczególnieyszych zdarzeniach wyznacza W. Sułtan mieysce, (zazwyczay ieden z kiosków nad kanałem czarnego morza), gdzie się na okręcie z całym swym dworem ludowi ukazuie; i połowę, albo, i cały dzień na zabawach publicznych przepędzá. Siada w iednym z kiosków, i każe odbywać zapaśnicze igrzyska (zapaśnicy ciało oliwą namaszczaią z odzienia zaś tylko spodnie skórzane maią na sobie); potém następuią wyścigi konne, strzelanie do celu; (Sam W. Sułtan strzela także, ale do tarczy udzielnie dla niego wystawioney); zwycięzcy w tych zawodach szermierskich, iakoteż, którzy naytrafniey do celu strzelaią, kosztowne w nagrodzie otrzymuią podarki.

mu *Burbonów*, ma bydź wyniesiony na Arcy-Biskupa paryzkiego. — Emigranci francuzcy, ze względu na czystą ich przychylność do Króla, nazywaią się teraz *Puristami*. — W niektórych okolicach francuzkich lud zniosł połączone podatki, a przynaymniey dotąd ich nie płaci. — Arcy-Biskup *Tyru de la Genga*, nadzwyczayny Nuncyusz dworu papiezkiego, dopełniwszy powierzonego sobie poselstwa, ma zamiar do Włoch powrócić. — W *Peterzburgu* miano listowną wiadomość z *Wiednia*, że dnia 15 października Cesarz austryacki podpisał akt stanowiący o losie *Saxonii*. — Piekarze paryscy, złożyli 2,500 fr. na wystawienie monumentu *Henryka IV*. — „ Uroczystość 18 października (rocznica bitwy *Lipskiéy*) w północnych tylko Niemczech (*mówi Ryski Zuschauer*) iako narodowa uroczystość była obchodzona. Niektóre gazety wzmiankuią, że w *Wirtemberskim* obchod ten nie był pozwolony; w *Badeńskiém* samemu tylko pospólstwu zostawiony; w *Aszafenburgu*, wyraźnie zakazany, a z *Bawaryi* nic o tém niedonoszą " &c. — Deputowany Hamburski P. *Gries* miał w *Wiedniu* audyencyą u Króla Duńskiego. — Patryarcha Lisboński miał iuż z *Brezylii* do *Lisbony* powrócić. — Austryackie woyska opuszczaią *Piemont*. Jak tylko się dzieło zjednoczenia *Norwegii* ze *Szwecyą* ukończy, *Dania* będzie miała powrócone sobie okręta woienne. — Dnia 2 listopada Xiążę *Laval Montmorenci* wyieżdża z Paryża na poselstwo do *Madrytu*. — Wiadomo iuż, że *Mina* synowiec Jenerała tego imienia, z wielą oficérami, po nieszczęśliwém swym na *Pampelunę* zamachu, uniosł się do miasta francuzkiego *Pau*. Gdzie zaraz oznaymił się do bióra policyi i wysłał prośbę do *Ludwika XVIII*, w któréy wyłożył zasady, których się trzymał w obronie oyczyzny swoiéy, otrzymał też zaraz gościnne przyięcie i obronę Króla Chrześciańskiego, a razem i pasport na wyniesienie się do innego kraiu. W tymże czasie, kiedy prośba ta do Paryża przyszła, Jenerał *Ezpoz y Mina* z wielą oficérami do Paryża przybył, i natychmiast udał się do sprawuiącego interessa hiszpańskie, Hrabiego *Casa-Flores*, prosząc o paszporta na przybrane sobie imie. Przypadkiem ieden z należących do poselstwa hiszpańskiego poznał tego Jenerała. Sprawuiący interessa natychmiast rozkazał zatrzymać, aby tymczasem mogły się zrobić rozporządzenia do aresztowania iego. Wnet ukazał się Kommissarz policyi: *Mina* został aresztowany. Jak tylko to doszło do wiadomosci Ministra francuzkiego stosunków zewnętrznych, Kommissarz policyi sam aresztowany został, za naruszenie praw francuzkich i wykonywanie obcych rozkazów. Król o wszystkiém uwiadomiony, Jenerała *Ezpoz i Mina* wolnością darował, pozwalaiąc mu używać praw gościnności i bezpieczeństwa, a Kommissarz policyi z urzędu złożony został. — Podług gazety Berlińskiéy do 28 października nie przybyli ieszcze Kommissarze pruscy, dla przyięcia rządów królestwa Saskiego od Wielko-rządzcy Rossyyskiego. — Wyszedł pierwszy tom „ *Historyi Niemiec* przez *A. Kotzebue* ;„ Jest to Dzieło nieśmiertelne, iak wszystkie martwo na świat przychodzące.

OSWIADCZENIA.

1. Excerpt z Protokułu Potocznego Ziemskiego Powiatu Słuckiego Oświadczenia w dacie poniżey wyrażoney zaniesionego, pod pieczęcią Urzędową Ziemską Powiatową Słucką, za opłatą Poszlin stronie potrzebuiącey iest wydan.»

Roku tysiąc ośmset czternastego Miesiąca Octobra dwunastego dnia przed Aktami JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskiemi Powiatowemi Słuckiemi Oświadczenie w Imieniu JW. Jmość Panny Julianny Buczynskiey Administratorki, za Ukazem Kollegialnym wybraney, oraz całego Zgromadzenia Zakonnic Nieświskich Reguły Oyca S. Benedykta, czyni się z następnych powodów — w Roku Tysiąc siedmset dziewiędziesiąt siódmym Mśca Aprila szesnastego dnia zeszli z tego Swiata JWW. Michał i Katarzyna Bernowiczowie, Aktualni Stanu Konsyliarze, oraz Marszałkowstwo Powiatu Słuckiego, summy tak funduszowey w części, iako też Manualnéy, a w ogóle sto tysięcy złotych Polskich, zapożyczywszy rękodaynie, u zeszłey JW. Xieni Eufemii Szaniawskiey, i całego Zgromadzenia Zakonnic Konwentu Nieswiezkiego; oddanie tey summy ewikcyą na Dobrach Hrozowie, i wszelkich Dobrach, oraz Jnekwitacyą uręczaiąc w przypadku nie opłacenia tey summy w Roku tysiąc siedmset dziewięćdziesiąt osmym, Mśca Aprila szesnastego dnia, opisali — Stało się iż Klasztor Benedyktynek Nieswizkich niebył natrętnym zdięcia z lokaty swey summy, a zeszli JWW. Bernowiczowie pod exystencyą Xieniow Eufemii w całku, a pod życiem Scholastyki Szaniawskiey opłacaiąc w części procenta, kiedy tém samem okazywali pewność lokaty, nie troszczył się Klasztor o bezpieczeństwie funduszowey i manualney swey summy, lecz zgon Xieni obu Szaniawskich, wybranie na ten Urząd Abundancyi Mirskiey, zmiana mieyscowych Plenipotentów, i Kommisarzów, oraz postanowienie za Plenipotenta, nie wiadomo z iaką mocą, a razem i Kommisarza W. Józefa Dukszynskiego, inną zupełnie dla Klasztoru zrodziło postać: zeszła bowiem Abundancya Mirska Xieni, czy to przez słabość zdrowia, czyli też nadto zaufaiąc W. Dukszynskiemu, nie nadto wiele myślała, a może i mniey mogąca myślić o poprawie Klasztornych interessów; w ustawicznych tylko, a bezskutecznych cierpieniach i przykrościach od swoiego sługi; kończąc życie, prawie w pół Roku urzędowania, zostawiła Klasztorowi po sobie wszystko w nie porządku, do iakiego starano się zawsze Konwent nakłonić i tego dokazano — Wybraną została Xienią JW. Teofila Kościuszkówna, ale i ta chcąc dźwignąć Klasztorne interessa do upadku zbliżone, nie tylko tego dokazać niebyła w stanie, lecz nadto osoby nieukontentowane, a między któremi W. Dukszynski, do tyla potrafiły, że tę szanowną Matronę od Urzędu suspendowano, a na iéy mieysce przeznaczono Administratorki: ponieważ iednak Rząd zupełny nad ogólnemi Dobrami, i interessami nietylko W. Dukszynskiemu nie był odięty, ale nadto Archiwa Klasztorne wszystkie przez tegoż Dukszynskiego pod zawiadowstwo, pierwo bez opisania zabrane, wnów onemu poruczone zostały; Jnteressa więc wszystkie w nieładzie, papiery rozsypane, a dobra przy nieprawném władaniu, a dla Zakonic nayuciążliwiey, w ręku W. Dukszynskiego zostały. Jednakowoż Teofila Kościuszkówna Xieni, przed wtargnieniem do Kraiu Nieprzyiaciela usiłowała koniecznie z Sukcessorami JWW. Bernowiczów, rozpocząć proceder, i tego dokazała. Wydane zostały pozwy do Ziemstwa Słuckiego, ale wszczęta rewolucya w Kraiu, i przedłużenie woyny, uczyniło to wszystko bezskutecznem; poślednież zaś, gdy rzeczona Teofila Kościuszkówna Xieni pozbawiona została i cienia Rządu, choć go istotnie co do papierów i Dóbr w ręku niemiała, Jey Następnice w tytule Administratorek, nie myśląc, a może i nie mogąc również myśleć, o tey i innych summach, zwyczaynie iak Zakonnice, nigdzie wydalić się nie mogąc, a tém samém i wiadomościów nie posiadaiąc, nie tylko nie nieuczyniły, lecz nadto sam W. Dukszynski, któremu nie mogły bydź niewiadome Ustawy Kraiowe, który stanowił Arbitralnie wszystko, a który mógł i wiedzieć był koniecznie powinien, o wszystkich obrótach Klasztornych Debitorów, nieuczynił o summach żadnych zabezpieczaiących ich srzódków, co większa niewniosł nawet do Oblaty, ani iednego ani wszystkich Obligów; lecz mało na tém, gdy za Ukazem Kollegialnym zebrała się w Roku ninieyszym do Klasztoru Zakonnic Nieswizkich Kommissya, chociaż ze strony Zakonnic i Kommissyi było rekwirowano oddanie Archywów, lecz W. Dukszyński, dzisieyszy Graniczny Sędzia, nie dopełniał tego; i na szkodę Klasztoru dopełnić niechciał: mało zaś dbaiąc o summy funduszowe i manualne: obojętnym okiem poziérał i na to, kiedy prawie ze wszystkich stron przygraniczaiący, w przeciągu lat trzech, więcey niżeli Włók kilkanaście, używalney Klasztorney zabrali Ziemi. Te smutne dotkliwości odkryły się dopiero po czasie, ale naydotkliwszą było wiadomością dla Klasztoru, gdy przyiazni Zgromadzenia, w dodatku Gazety Kuryera Littgo Sub Numero piędziesiąt siódmym wyczytawszy ogłoszoną przez Minską Skarbową Jzbę przedaż Maiątku Hrozowa i Sciepkowa Dziedzictwu JWW. Bernowiczew uległego, dali zarazem wiadomość i Klasztorowi, Smutne to doniesienie dało poznać Zakonnicom, że Oblig im od zeszłych JWW. Bernowiczów służący, oblatowany pewnie nie iest, boby Juryzdykcya, pod któréy wiadomością Dobra dłużnika leżą, niewydała urzędowego Swiadectwa — Boiaźń więc iesli nie utraty w całku sta tysięcy złotych Pollch, lub od niey procentu, tedy obawa, rozwlekłego Procesu, kazała Oświadczaiącey się, póyśdz z doniesieniem o tym ważnym wypadku, do swoiey Dyecezalney Zwierzchności, a zyskana rezolucya nakazywała przedstawić wszystkie okoliczności, oraz obawy, mieyscowemu Administratorowi. Przybył i ten do Nieświża, odkryto wszystko, co odkryć można było, ale i ten bez papierów, bez Archiwów, słowem bez żadnéy wiadomości, informuiąc się od uproszonego Plenipotenta, dóyrzał tę pewność, że na JWW. Bernowiczach iuż pierwszy Contumacyyny Roku tysiąc ośmset czternastego, Mśca Julii trzeciego dnia w Sądach Ziemskich Słuckich zakroczył Dekret. Wypadało więc z porządku, zaczęty, acz niedawno, konkludować Proceder: ale JWW. Bernowiczowie znaiąc iż nie mogą odeprzeć sprawiedliwey Zakonnic pretensyi, a

chwytaiąc się dogodnych tylko dla siebie srzódków, staraią się przeciąć wszystko, aby Konwikcya niepadała na Maiątkach, Bobowni, Starosielce i dalszych — Przewiduiąc zatem Klasztor, iż tymczasowie może mieć trudność, w rozciągnieniu swoich Konwikcyów, zmuszony iest przez ninieysze Oświadczenie zażalać W. Sędziego Dukszynskiego, iako pierwszego twórcę swey straty; pomawiać Jego czynnoście wszystkie, któreby stały się szkodliwemi oraz uciążliwemi. Niechętnie ale z musu zażala także Klasztor te wszystkie osoby, które się również przyczyniły do iego cierpień i nieszczęść, zażala JWW. Bernowiczow, którzy na zakrycie Maiątku swoich Rodziców, a Debitorów Klasztornych, iuż pod różnemi pretextami staraią się osłaniać mienie dłużników — Zażaleiąc zaś, nim zwyczaynémi drogami, a przez Ustawy wskazanemi póydą Zakonnice przez wszystkie szczeble po uzyskanie należności, nim zyszczą sprawiedliwość w Juryzdykcyach — Oświadczaią ieszcze przed Sądem i Powszechnością, że summy oraz Maiątki Duchowne są pod szczególną JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI Opieką, że one nigdy zaginąć u nikogo nie mogą, że wreszcie ktobykolwiek miał chęć kupienia Maiątku Hrozowa, Sciepkowa i dalszych, lub innym iakim prawem zaięcia, zawsze oto Zakonnice na dzierżawcach dochodzić będą swey należności, a przy tém znać daią, iż nawet na tych osobach, które się do strat przyczyniły, poszukiwać będą onychże — To Oświadczenie z mocy Plenipotencyi podpisuię — Graniczny i Ziemski Powiatu Słuckiego Regent — Adam Dobkowski —

---

1 Roku 1814 Nowebra 4go dnia oświadczenie w imieniu WW. JPP. Urbana, i Franciszka braci Aramowiczów Sędziów Normalnych Gubernii Mińskiey, przeciwko oświadczeniu w imieniu brata młódszego Piotra Aramowicza, w dacie roku 1814 Februaryi 30go dnia, w Aktach Ziemskich Oszmiańskich zapisanego, i w Gazetach Kuryera Litewskiego awizowanego, w rzetelnym wyiaśnieniu prawdy czyni się — Nie duch własny i charakter osobisty brata utworzył tak fałszywe i krzywdzące na oświadczaiących się dziś Aramowiczów pismo, lecz powszechnie znany z stylu swoiego gorliwości i układu niebyłych fikcyi, a pragnący żyć iuż cudzą dolą śentyment (wraziwszy bratu, iakby swą pomoc, i wielkie z prawnościów korzyście zadyktował) — a nayprzód co do wyobrażenia straty przez żałuiących, oyczystego maiątku, może pamiętać dobrze brat Piotr w ówczas nie wiele młódszy, iaką koleią i radą podobnegoż Plenipotenta, ów maiątek zawładniony i przez lat kilka uiszczony — Czyią ręką ieżli nie braci wyrwanym został, na którym późniey wszyscy żyiąc i edukuiąc się, gdy stan interessow Oyca i wspólny braci, dla oczyszczenia małych długôw pod zastaw oddać zrządził oswiadczaiący się dziś dway bracia, uprosiwszy u matki swey, Folwarku jey dożywotniego Moszek, a sami zostaiąc bez naymnieyszego w ówczas konta, przez wzgląd tylko na brata młódszego, onemu do rządzenia i życia, ze wszelką gospodarką oddali, po nieiakim zaś czasie i cierpieniu nieopisanym Załuiących Aramowiczów — Los przeznaczenia Sukcessorami maiątku po ś. p. Tadeuszu Aramowiczu Stryiu, w czas samey rewolucyi i zniszczenia onych, równie i niekwestyonowanie wszystkich trzech braci uczynił, lecz że brat ieden to iest: Franciszek, z zdarzenia w ówczas naybliższego znaydywania się, dla uśmierzenia po zabiciu Stryia buntów chłopskich, i rabunków, nad maiątkiem w Powiecie Wilenskim Rząd obiąć musiał, a Brat Urban maiątkiem Tarassowem, gdy Brat naymłodszy Piotr, mieszkał swobodnie i zaymował się sam, maiątkiem Matki, pod wiadomością onegoż, formalnym sposobem, a niearbitralnym, iak w oświadczeniu iest wyrażono, zaieli się — i robiąc wszelkie Tranzakta i układy iak bez woli i wiadomości brata nie czynią, tak trzeciey części tegoż maiątku na Brata przychodzącey, w żadnym punkcie i obiekcie nieodmawiali i nieodmawiaią — lecz nieszczęście, wyobrażenia to nieprzyiaźnych, a bardziey z zazdrością chciwych ludzi, ogrom takowych maiątków, a nadewszystko kapitałow — i różnych pozostałosciow, których i w części nieznaleziono, a innych nigdy niebyłych bratu młódszemu mało ufnemu zakryśliły — a wprawdzie, interessa, które się zaspakaiać równo z Sukcesyą nastałe i przez zeszłego zostawione Stryia, uprzednio muszą, działu dokładnego dotychczas uczynić niedożwoliły — i gdy uprzedzenie brata, podług wyrażeń w oswiadczeniu nieominie, to iest: że się zostało srébro, złoto i kleynoty, nie mniey gotowy grosz — i w srebrze stołowym, 26,000 złł. iakowych artykułów, że oswiadczaiący się bracia, w naymnieyszey części prócz trzech srebrnych iadalnych łyżek nieosiągneli, sumnieniem własnym i ludzi domowych śmiało zaparęczaią — co zaś do istoty Kapitału, ten w całey massie przed zaspokoieniem Zony zeszłego Stryia, nie mniey trzech Pretensorów po zeszłym do Sukcessyi, a iakowych czynnosciow i Tranzaktow, samże brat Piotr był dobrowolnym i własnoręcznym wspólnikiem, oraz dalszych za inskrypcyami nieboszczyka długów załatwieniem, składał sto kilkadziesiąt tylko tysięcy złotych — i z naliczonemi nawet fałszywie przed powszechnością na JWW. Oskierków, dwóch kroć sto tysięcami złotych, od których tylko 26,000 złotych, należy — widno zatym czysty zamiar napaści, z planów w oswiadczeniu kłamliwych, na oświadczaiących się uformowany, a na obiekt większych zysków, godnemu tylko z urzędu swoiego pomocnikowi, w brata młódszego wmówiony — iakowe zapisane oswiadczenie, gdy ze wszech miar okazało się bydź fałszywe, nie interessowało bynaymniey dotychczas oswiadczaiących się Braci Aramowiczów — gdyż nic przeciwko Brata i uczciwości niewykroczywszy — ani też z maiątku na szkodę jego nieuraniaiąc, wszelkie pomoce z intrat, tak w pieniądzach iak oraz w czym mogli czynili, oddział schedy trzeciey — koleią decyzyi uczciwych Przyiacioł, iak zawsze życzyli i dziś doprowadzić, bez naymnieyszych Processów i podstępów z Bratem usiłuią — a zaś odkryte dopiero zamiary — przy podanych proźbach i Plenipotencyach w Subselliach Mińskich, oraz wymożone dwa obligi na kilkanaście tysięcy złotych, iak wiadomość oświadczaiącym się dochodzi, za promocyą niby interessów od tegoż Brata Piotra, mocą wrażenia wielkiey Sukcessyi i Kapitałów, tak hoynie Plenipotentom powydawane, a na upadek jegoż własnego funduszu, przez nieznaiomość skutkow Procederowych, dążące — aby niemiały żadnego nigdzie waloru, i w powszechnosci wiary — ninieysze oświadczenie, celem przekonania Brata o innym sposobie dla jego myślenia — i w odkryciu prawdy całego spadku, oraz onym chętnego w czasię nayprędszym rozdzielenia się — w aktach Ziemskich Mińskich zapisuią; a zaś dla opinii własney — i inney w powszechności — do druku Kuryera Litewskiego w sposobie awizacyi podaią.

LICYTACYA

2 Kommissya Kwaternicza miasta Wilna podaie do powszechney wiadomości, iż skutkiem przedpisania Zwierzchności Dom JW. Prezydenta Lubańskiego w mieście Wilnie na ulicy Wileńskiey pod Nrem 697 położony będąc dopiéro przez Kommissyą Kwaterniczą wyreperowanym, żeby nie pozostawał bez należnego użytku, wypuścić ony w arędowną roczną więcey daiącemu possessyą — Zyczący przeto takowy Dom arędować, maią się iawić do Kommissyi Kwaterniczey w dniach 11tym, 14tym, i ostatecznym 21szym teraźnieyszego miesiąca 9bra — w którym dniu naywyższą arędę daiącemu wydany zostanie jednoroczny arędowny Kontrakt — i w tym celu ninieysza publikata w Kuryerze Litewskim pomieszcza się. — 1814 roku 9bra 11go dnia.

OGŁOSZENIE PRYWATNE.

2. Niżey podpisany pełnomocny Plenipotent JW. Jana Samuyłowicza Rożersona aktualnego Stanu konsyliarza Leyb-Medyka, zą wyraznym zleceniem uwiadamia publiczność, iż pryncypała dziedziczny maiątek w Powiecie i Gubernii Mińskiey rozpołożony, Naymiłościwiey Jemu darowany, może się wyprzedać wiecznością ogułem lub częściami: cztery znaczneysze Funda iakoto Dory, Pierszaie, Starzynki, Andryuszki, a w onych sześć folwarków obeymuiący, od Wilna mil siedymnaście od Minska zaś osim, tudzież między pomnieyszemi targowemi Miasteczkami Rakowem, Iwieńcem, Wołożynem, Koydanowem i Gródkiem sytuowany, ze wszelkim należytym zagospodarowaniem i zabudowaniami fundowymi z rzekami i ruczaiami młynami; różnego gatunku lasami, naywybornieyszą ziemią, dobrze ugnoioną i sianożęciami, wedle ostatniey rewizyi dusz męzkich pańszczyznianych tysiąc dziewięćset trzydzieści siedm, tudzież chat włościańskich około pięciuset, w takowymże maiątku znayduie się intraty roczney ogułem blizko dwodziestu tysięcy rubli srebrnych — Ktoby życzył weyść w nabycie pomienionego aktorstwa celem dostatecznego o wszystkich szczegułach ekonomicznych poiaśnienia się, naostatek zamiarem powzięcia finalney wiadomości o cenie tegoż maiątku, może udać się do mieysca rezydencyi niżey podpisanego Dory zowiącego się, gdzie o wszystkim doskonałą powezmie informacyą. *Plenipotent Praporszczyk Alexander Myszycki.*